

הרב רועיאל שונברון

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק א'

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים את בני ישראל לפני מותו

האור החיים מסביר שהסיבה לכך שהתורה קוראת כאן למשה איש האלוקים היא שבסוף הפרשה הקודמת, התורה מספרת לנו על מותו הצפוי של משה שנגרם בעקיפין על ידי בני ישראל, אבל משה עדיין היה מסוגל לתת לבני ישראל את הברכות בלב שלם. זה נכון למרות שהנטייה הטבעית של אדם היא להתרחק ממי שגורם לו נזק, ועדיין הצליח משה לברך את בני ישראל באותה רמת אהבה שהייתה לו תמיד.

אם ננתח את אור החיים הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. משה רבנו אהב את בני ישראל וכל חייו תכנן לברך אותם לפני מותו. מותו היה עובדה מוגמרת, אז למה ביום האחרון לחייו, משה היה מוותר על מה שהוא שרצה לעשות כל חייו רק בגלל שבני ישראל גרמו למותו בשוגג. זה דומה בימינו למי שתמיד רצה לנסוע לקוטב הדרומי והאדם היחיד שיכול לקחת אותו לשם גרם לו בשוגג הפסד כספי גדול, האם הוא יוותר על חלום חייו ולא יסתדר עם חברו כפי שהוא תמיד עשה כי הוא גרם לו בשוגג להפסיד? אם זה המצב, מה השבח הגדול של משה רבנו?

התשובה יכולה להיות שאנו מזלזלים בנטייה הטבעית של אדם להגיב בשלילה למי שגרם לו לאובדן אפילו בשוגג, למרות שבאמצעות תגובתו השלילית הוא עלול למעשה לפגוע גם בעצמו.

זהו מסר חשוב מאוד עבורנו בחיינו שכן כל כך חשוב שלפני שאנו מגיבים למשהו שקרה לנו, עלינו להתאפק ולחשוב אם התגובה המתוכננת היא משהו שמועיל או מזיק לנו ורק אז לחשוב האם עלינו להגיב מכיוון שאנו יכולים לפעמים להפסיד בכמות עצומה הן בעבודת אלוהים והן בחיינו הפיזיים.

מרכז תורה תפילה וחסד
ז כ ר ו ן מ ש ה
ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל
מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51
שבת קודש פרשת וזאת הברכה תשפ"ה גיליון 43

Rav Royale Schonbrun

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק א'

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים את בני ישראל לפני מותו

The Ohr Hachaim explains the reason the Torah calls Moshe the איש האלקים is because at the end of last week's Parsha, the Torah relates that the impending death of Moshe was caused indirectly by B'nei Yisroel. However, this didn't prevent Moshe from blessing them. Instead, Moshe continued to bless B'nei Yisroel with a full heart. Even though the natural tendency of a person is to distance himself from someone who caused him harm, Moshe was still able to bless B'nei Yisroel with the same level of love that he always had. This is what made him worthy of the name "the man of Hashem."

Moshe Rabbeinu loved B'nei Yisroel and he looked forward to blessing them before he died. If so, why would we think that Moshe would give up on doing what he wanted to do his entire life just because they inadvertently caused his death? If this is the case, what is the great praise of Moshe Rabbeinu that warranted him gaining the name "the man of Hashem?"

The answer can be that we underestimate the natural tendency of a person to react negatively to someone who even inadvertently caused him a loss, even though through his negative response he might hurt himself as well.

This is a very important lesson for us to learn how to react when things happen to us. We need to hold back and think if the planned reaction is something that is beneficial or detrimental to us, and only then should we react. When we make decisions out of haste, we sometimes lose a tremendous amount in our avodas Hashem and in our physical lives.

הרב רועיאל שונברון

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק ה'

ויהי בשורון מלך בהתאסף ראשי עם חד שבטי ישראל

רש"י מסביר את הפסוק הזה כך, שהפעם היחידה שבה אלוהים הוא מלך על בני ישראל היא כאשר יש שלום בין בני ישראל אך לא כאשר יש ביניהם מחלוקות.

אם ננתח את פירוש רש"י זה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. ההגדרה של להיות מלך היא שיש לו שליטה מלאה על האוכלוסייה, וכולם יקשיבו לגזירות שלו. אם זה המצב, אז למה כשיש מחלוקות בין בני ישראל, אי אפשר לראות את אלוהים כמלך? כל אחד עדיין יכול להקשיב לגזירות אלוהים ועדיין להתקל בחוסר הסכמה אחד עם השני.

התשובה יכולה להיות שאנחנו מזלזלים בעובדה שאדם שמתווכח באופן טבעי ויש לו מחלוקות עם אנשים באמת ילך רחוק ועד כמה תכונת האופי הזו תרחיק אותו מעבודתו האמיתית באלוהים. אדם שמתווכח באופן טבעי ותמיד מחפש למצוא משהו לא בסדר עם אדם אחר, גם ימצא פגם באלוהים. ולכן, הוא לא באמת יוכל להכפיף את עצמו במלואו לגזירותיו של אלוהים ולכן אלוהים לא יהיה "מלך" עליו.

בחיינו אנו מוצאים את עצמנו פעמים רבות בעלי דעות שונות מאנשים אחרים. ככלל, דעה שונה על משהו זה בסדר גמור עד שזה מוביל לתלונות ולוויכוחים, שכן בשלב זה הופך להיות קשה מאוד לשלוט בזה, ואם נאבד שליטה על הרגש הזה זה יכול להוביל אותנו לפקפק גם על תלמידי חכמים ואפילו על אלוהים.

Rav Royale Schonbrun

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק ה'

ויהי בשורון מלך בהתאסף ראשי עם חד שבטי ישראל

Rashi explains this Pasuk to mean that the only time that Hashem is a King over B'nei Yisroel is when there is peace amongst B'nei Yisroel but not when there are disagreements among them.

The definition of being a king is that you have full control over the populace and everyone listens to your decrees. If this is the case, then why is it that when there are disagreements among B'nei Yisroel, Hashem can't be viewed as a king? Everyone can still listen to the decrees of Hashem despite having disagreements with each other.

The answer could be that we underestimate the lengths that an argumentative person will go to fight with people which ultimately takes him away from avodas Hashem. A person who looks to find something wrong with another person will also try to find faults with Hashem and therefore he'll never truly be able subjugate himself fully to Hashem's decrees. This means that Hashem won't be able to act as a King.

There are many times that we find ourselves having different opinions with people around us. Generally, there's nothing wrong with having a different opinion on something. The only problem is when the difference leads to complaining and arguments. If we lose our control over this emotion, it can chas v'shalom lead us to question Talmidei Chachamim and Hashem as well.

הרב רועיאל שונברון

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק ו'

יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר

הרמב"ן מסביר שהסיבה לכך שמשה היה צריך להתפלל דווקא כדי שראובן יחיה ולא ימות היא כדי ש"חטאו" שהעביר את מיטת יעקב מאוהל בלהה לאוהל האמא שלו לאה והכעס הגדול שהיה ליעקב אבינו שלאחר מכן על המקרה לא יפגע בשבט שלו בעתיד.

אם ננתח את פירוש הרמב"ן הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. ראשית, חז"ל אומרים לנו ש"כל האומר שראובן חטא רק טועה" - כלומר החטא היה רק חטא ברמת צדקתו הגבוהה ביותר. בהיותו המצב, מדוע יעקב התעצבן כל כך על הפעולה הזו עד שהיא עוררה בו כעס כה גדול, ויתרה מכך, יעקב אבינו אהב את ראובן ואת ילדיו העתידיים ולעולם לא היה רוצה שיקרה להם דבר רע, אז האם בכלל אפשר לחשוב שמשה היה צריך להתפלל על צאצאי ראובן כדי להגן עליהם מפני "הכעס הגדול" הזה?

התשובה יכולה להיות שאנחנו מזלזלים ברגשות של אדם, אפילו של אדם גדול כמו יעקב אבינו, כשמשהו עולה בדעתו של אדם ויש הבזק רגעי של כעס ועל סמך הכעס הזה עלולה להיות מחשבה חולפת של עונש לאדם שפגע בו.

לגבי יעקב אבינו, "הכעס הגדול" הזה היה רגעי, וכל מחשבה על עונש הייתה חולפת גם כן, במיוחד משום שראובן היה בנו האהוב והוא בוודאי היה רוצה רק בטובת צאצאיו. עם זאת, עבור אדם רגיל, הכעס שלנו יכול בקלות לצאת משליטה ואף לגרום לנו למחשבות שליליות לגבי האנשים הקרובים לנו ביותר וזה יכול בסופו של דבר לפגוע בהם מבלי משים בגלל הכעס שיש לנו על שנפגענו מהם. בשל כך, חשוב מאוד לעבוד על עצמנו שגם אם אנחנו כועסים לנסות לשלוט בזה במהירות ובוודאי לשלוט במחשבות ובמעשינו כדי שלא נפגע בלי משים במי שאנחנו הכי קרובים אליו.

מרכז תורה תפילה וחסד
ז כ ר ו ן מ ש ה
ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל
מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51
שבת קודש פרשת וזאת הברכה תשפ"ה גיליון 43

Rav Royale Schonbrun

פרשת וזאת הברכה פרק ל"ג פסוק ו'

יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר

The Ramban explains that the reason that Moshe had to pray specifically for Reuven to live and not die is so that his “sin” when he moved the bed of Yaakov from the tent of Bilha to the tent of his mother, Leah, and the subsequent anger that his father Yaakov had over the incident wouldn’t harm his tribe in the future.

Firstly, Chazal tell us that “anyone who says that Reuven sinned is only mistaken” – meaning that the sin was only a “sin” on his tremendously high level of righteousness. If so, why was Yaakov so upset over this action that it caused him such great anger? And furthermore, Yaakov loved Reuven and his future children. He would never want anything bad to happen to them, so is it even possible to consider that Moshe needed to pray for the descendants of Reuven to protect them from this “great anger” of Yaakov?

The answer could be that we underestimate the emotions of a person, even someone as great as Yaakov Avinu. When something happens that causes a person to have a moment of anger, there might be a fleeting thought from the person who feels hurt to hurt the one who caused them pain.

Regarding Yaakov Avinu, this “great anger” was fleeting, and any thought of punishment or retaliation against Reuven didn’t last long because Reuven was his beloved son. Of course, Yaakov would only want the best for his son and future descendants. However, for a regular person, our anger can easily get out of control and even cause us to have negative thoughts regarding the people closest to us. This can end up hurting people inadvertently because of the anger we have for being hurt by them. It is very important to work on ourselves to the point that even if we do get angry, we try to control it quickly so that our thoughts and actions don’t chas v’shalom hurt the people closest to us.